

จริยธรรมพยาบาลในยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัล

- ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพ หรือวิดีโอ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา

โลกยุคปัจจุบัน เป็นยุคของดิจิทัล มนุษย์ใช้ชีวิตประจำวันด้วยเทคโนโลยีมากมาย รวมทั้งเทคโนโลยีทางการแพทย์

- App บนมือถือ
- เครื่องมือเก็บข้อมูลสุขภาพ/สัญญาณชีพ
- telehealth, telemedicine
- ระบบจ้องคิวอัจฉริยะ

ระบบอัจฉริยะในยุคดิจิทัล ก่อให้เกิด

- Ethical Dilemma
- Ethical risk

สมรรถนะทางจริยธรรม: ภูมิคุ้มกันสำหรับพยาบาล

สมรรถนะทางจริยธรรม (Moral Competency)

หมายถึง การมีความตระหนักรู้ทางจริยธรรม มีทักษะ
ในการตัดสินใจทางจริยธรรม มีความปรารถนาในการทำสิ่ง
ที่ดี โดยมีความรู้ด้านจริยธรรม

พฤติกรรมจริยธรรม ตามหลักจริยธรรม

๑.การทำประโยชน์

๒.การไม่ทำอันตราย

๓.การเคารพเอกลิทธิ

๔.ความยุติธรรม

๕.ความซื่อสัตย์

๖.การพูดความจริง/การบอกความจริง

หลักการทำประโยชน์

พฤติกรรมตัวอย่าง

- คิดด้วยใจที่เมตตา
- ใส่ใจต่อความต้องการของผู้ป่วย
- รับฟังปัญหา พุดให้กำลังใจ
- สื่อสารด้วยความสุภาพ
- เต็มใจให้การดูแล และดูแลด้วยความนุ่มนวล ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ระมัดระวัง ใส่ใจดูแลไม่ให้เกิดอันตรายจากภาวะแทรกซ้อน

หลักการไม่ทำอันตราย

พฤติกรรมตัวอย่าง

- ไม่มีจิตใจคิดร้ายต่อผู้อื่น
- ไม่รู้สึกรังเกียจ หงุดหงิดต่อผู้ป่วย
- ไม่ใช้กิริยาวาจา สีสหน้าท่าทางก้าวร้าว
- น้ำเสียงไม่กระด้าง/หงุดหงิด
- ไม่แสดงสีหน้า แววตา ท่าทางโกรธ เกรี้ยวกราด หรือไม่พอใจ
- ไม่ปล่อยให้ผู้ป่วยทนปวด เพราะคิดว่าผู้ป่วยทนได้/ไม่ปวดจริง/ติดยา

หลักการเคารพเอกลิทธิ

พยาบาลที่เคารพเอกลิทธิของผู้ป่วย จะต้องตระหนักถึงความสามารถของผู้ป่วย และสิทธิของผู้ป่วยในการคิดและตัดสินใจที่สอดคล้องกับคุณค่าและความเชื่อของเขา และสิทธิของเขายังคงอยู่แม้ในยามเจ็บป่วย

บุคคลที่ไม่สามารถตัดสินใจได้โดยอิสระ

- เด็กเล็ก ๆ
- ผู้ป่วยทางจิต ซึมเศร้า
- ตึดยา
- ไร้ความสามารถ

พฤติกรรมตัวอย่าง

- มีความคิดความรู้สึกให้เกียรติผู้ป่วย
- ใช้คำพูดน้ำเสียง ท่าทางที่แสดงถึงการให้เกียรติผู้ป่วย ไม่วางอำนาจ
- ไม่แสดงกิริยาท่าทางที่เหนือกว่า
- แนะนำตัว อธิบายก่อนให้การดูแล
- ให้ข้อมูลอย่างเพียงพอสำหรับการตัดสินใจ
- ให้ตัดสินใจรับ/ปฏิเสธการรักษาโดยอิสระ

หลักความยุติธรรม

พฤติกรรมตัวอย่าง

- มีความคิด มนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน
- ไม่รู้สึก/แสดงอาการรังเกียจผู้ป่วยบางกลุ่ม
- กิริยาท่าทางที่แสดงต่อผู้ป่วยแต่ละคน เท่าเทียมกัน
- ดูแลผู้ป่วยทุกคนด้วยมาตรฐานการพยาบาลเดียวกัน

หลักความซื่อสัตย์

๑. การรักษาสัญญา
๒. การปกปิดความลับ

การปกปิดความลับ

ทำไมต้องปกปิดความลับของผู้ป่วย

- ผู้ป่วยมีอิสระที่จะให้ข้อมูลที่จำเป็น
- ก่อให้เกิดความเชื่อถือว่าไว้วางใจ ในสัมพันธภาพระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย
- เป็นสิทธิของผู้ป่วยที่จะได้รับการปกปิดข้อมูลที่เป็นความลับของตน
- เป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย

ความลับของผู้ป่วยถูกเปิดเผยได้อย่างไร

- การรับ-ส่งเวช
- การพูดคุยกันเองข้างเตียงผู้ป่วย
- ทางโทรศัพท์
- การพูดคุยในที่สาธารณะ/นินทา
- ทางระบบคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์
- โดยการบันทึกในแฟ้มผู้ป่วย

พฤติกรรมตัวอย่าง

- เข้าใจถึงผลกระทบหากความลับของผู้ป่วยถูกเปิดเผย
- ไม่นำข้อมูล ภาพถ่ายที่เป็นส่วนตัว / ความลับของผู้ป่วยไปเปิดเผยต่อสาธารณชนหรือผู้ไม่เกี่ยวข้อง ยกเว้นผู้ป่วยอนุญาต เป็นไปตามกฎหมาย หรือเพื่อประโยชน์ต่อการรักษา

หลักการพูด/บอกความจริง

ประโยชน์ของการบอกความจริงต่อผู้ป่วย

- ช่วยส่งเสริมการปรับตัวของผู้ป่วย
- ผู้ป่วยได้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ
- ผู้ป่วยได้รับการเคารพสิทธิอันชอบธรรมของตนเอง
- เกิดความเชื่อถือว่าวางใจในสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วยกับทีมสุขภาพ

พฤติกรรมตัวอย่าง

- ให้ความสำคัญของการพูด/บอกความจริง
- รู้สึกอายหากต้องพูดโกหก
- พูดความจริงแม้จะส่งผลเสียต่อตนเอง เช่น ยอมรับผิด
- ไม่ปลอมแปลงเอกสาร
- บันทึกทางการพยาบาลที่เป็นจริง

ความเสี่ยงทางจริยธรรมของพยาบาลในยุคดิจิทัล

ความหมาย โอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย ความเสียหาย หรือสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ต่อผู้ป่วย หน่วยงาน วิชาชีพและต่อผู้ประกอบวิชาชีพ จากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพให้การพยาบาลที่ผิดจริยธรรม หรือไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม/จรรยาบรรณวิชาชีพ/สิทธิของผู้ป่วย

สาเหตุของความเสียหายทางจริยธรรม

พยาบาล

- เจตคติทางลบต่อบุคคลอื่น/องค์กร/วิชาชีพ
- ไม่ยึดหลักจริยธรรม จรรยาบรรณ สิทธิของผู้ป่วยในการปฏิบัติหน้าที่
- ไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางจริยธรรม
- ภาระงาน ความเหนื่อยล้า
- ความเครียด ความกดดันต่างๆ
- ประมาท รู้เท่าไม่ถึงการณ์
- ละเลย/ละทิ้งหน้าที่

ผู้บริหาร

- การจัดสรรอัตรากำลัง และทรัพยากรไม่เพียงพอ
- ขาดการเป็นต้นแบบที่ดีทางจริยธรรม

องค์กร

- ขาดนโยบายจริยธรรมที่ชัดเจน

ผลกระทบของความเสียหายทางจริยธรรม

ต่อผู้ป่วย

- รู้สึกไม่ปลอดภัย
- ได้รับความอันตรายด้านร่างกาย เช่น บาดเจ็บ พิการ เสียชีวิต
- รู้สึกทุกข์ใจ อับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง
- สูญเสียโอกาส

พยาบาล

- ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางจากผู้ป่วย
- ส่งผลเสียต่อสัมพันธภาพต่อผู้ป่วย
- เสื่อมเสียชื่อเสียงจากการถูกร้องเรียน /ฟ้องร้อง
- รู้สึกด้อยคุณค่า

หน่วยงาน

- เสื่อมเสียชื่อเสียงจากการถูกร้องเรียน /ฟ้องร้อง
- สูญเสียรายได้จากการชดใช้ค่าเสียหาย
- ไม่ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจจากสังคม

วิชาชีพการพยาบาล

- เสื่อมเสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ของวิชาชีพ
- ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางจากสังคม
- ผู้ประกอบวิชาชีพขาดความภาคภูมิใจในวิชาชีพ

ประเมินตนเอง:ระดับความเสี่ยงทางจริยธรรม

บ่อยครั้ง = ๓

บางครั้ง = ๒

นานๆครั้ง = ๑

ไม่เคยปฏิบัติเลย = ๐

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
๑.ท่านพูดโทรศัพท์ส่วนตัวขณะรับ-ส่งเวร	
๒.ท่านพูดโทรศัพท์ขณะประชุมคณะกรรมการ/หน่วยงาน	
๓.ท่านมอบรหัสที่ท่านมีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลต่างๆของหน่วยงาน ให้กับผู้อื่น	
๔.ท่านถ่ายภาพตนเอง/ถ่ายกับผู้อื่นในขณะที่ปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย	
๕.ท่านโพสต์ภาพตนเองในขณะที่ปฏิบัติงานทางสื่อออนไลน์ โดยมีภาพผู้อื่นติดมาด้วย	

ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
๖.ท่านใช้สิทธิ์เข้าไปดูข้อมูลของผู้ป่วย/ บุคลากรโดยไม่ได้รับอนุญาต/ไม่ใช่ประโยชน์ ของเจ้าของข้อมูล	
๗.ท่านโพสต์ข้อความทางลบของผู้ป่วย/ บุคลากรทางสื่อออนไลน์	
๘.ท่านโพสต์ข้อความทางลบต่อหน่วยงาน/ องค์กรต่างๆทางสื่อออนไลน์	
๙.ท่านส่งต่อข้อมูล/ภาพถ่ายของผู้ป่วยทาง สื่อสังคมออนไลน์เพื่อที่จะปรึกษาสุขภาพโดย ไม่ขออนุญาตผู้ป่วย	
๑๐.ท่านส่งต่อข้อมูล/ภาพถ่ายของผู้ป่วยโดย ไม่ปกปิดชื่อ/ดวงตา เพื่อปรึกษาปัญหาทาง สื่อสังคมออนไลน์	

ความเสี่ยงทางจริยธรรมของท่าน อยู่ในระดับใด

- ๐ คะแนน ไม่มีความเสี่ยง
- ๑ คะแนน มีความเสี่ยงต่ำ
- ๒ คะแนน มีความเสี่ยงปานกลาง
- ๓ คะแนน มีความเสี่ยงสูง

ความเสี่ยงทางจริยธรรมไม่มีความเสี่ยง หมายถึง ท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพยาบาลยุคดิจิทัล ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นต่อคุณค่าทางจริยธรรมโดยยึดหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและสิทธิของผู้ป่วย

ความเสี่ยงทางจริยธรรมในระดับต่ำ หมายถึง ท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพยาบาลยุคดิจิทัล โดยใช้หลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและสิทธิของผู้ป่วย แต่ในบางโอกาส ท่านพลั้งเผลอหรือหลงลืมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลต่อผู้อื่นโดยไม่ได้ตั้งใจ

ความเสี่ยงทางจริยธรรมในระดับปานกลาง หมายถึง ท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพยาบาลยุคดิจิทัล ในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งส่งผลเสียต่อบุคคล และหน่วยงาน/องค์กรและตัวท่านเอง

ความเสี่ยงทางจริยธรรมในระดับสูง หมายถึง ท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพยาบาลยุคดิจิทัล ส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพและสิทธิของผู้ป่วย ซึ่งส่งผลเสียต่อบุคคล และหน่วยงาน/องค์กรและตัวท่านเองมีโอกาสถูกฟ้องร้อง/ร้องเรียน

จบแล้วจ้า

